

6 vragen aan lector Huiselijk Geweld

Alle inspanningen ten spijt, lukt het nog steeds niet om kindermishandeling structureel in beroepsopleidingen te verankeren. 'Blijf niet rammelen aan de poort van de opleidingen. Steek liever de hand uit naar docenten', zegt lector Huiselijk Geweld Sietske Dijkstra van Avans Hogeschool in Breda. 'Anders krijg je kindermishandeling en huiselijk geweld nooit door de kelen van de opleidingen.'

Sietske Dijkstra houdt zich al 25 jaar bezig met huiselijk geweld. Ze is veelgevraagd gastspreker op beroepsopleidingen. Bijeenkomsten met heel interessante discussies. Vaak eindigen ze met opmerkingen als: 'We moeten hier echt iets mee in de opleiding.' Soms gebeurt dat ook, maar meestal gaat iedereen weer over tot de orde van de dag. 'Na 25 jaar kan ik helaas niet zeggen dat scholing over kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld is geborgd in beroepsopleidingen.'

1. Waarom lukt dat niet; kindermishandeling geborgd krijgen in de opleidingen?

'Dat komt omdat er veel te veel van buitenaf naar beroepsopleidingen wordt gekeken. De blik van de buitenwereld is vooral vakinhoudelijk: zo moet een vak kindermishandeling of huiselijk geweld eruit zien. Dat krijg je nooit door de kelen van de opleidingen. We hebben hier twintig lectoraten, iedere lector roept om het hardst hoe belangrijk zijn vakgebied is. Daar worden docenten immuun voor. Bovendien, een curriculum is geen optelsom van onderwerpen die de buitenwereld aandraagt. Het moet een samenhangend geheel zijn, je kunt niet zomaar vakken stapelen.'

2. Wat kun je dan wel doen om kindermishandeling een plek te geven?

Je moet vertaalslagen maken, je verdiepen in de didactiek en onderwijskundige opvattingen van een opleiding. Hoe kun je kindermishandeling, partnergeweld en oudermishandeling in bestaande modules inpassen? Hoe kun je de eindtermen zo formuleren dat die onderwerpen worden meegenomen? Dat hoeft niet perse in aparte vakken of lessen. Bekijk bij welk vak je opdrachten over kindermishandeling kunt bedenken, bespreek het tijdens stages, zorg dat het in afstudeeronderzoek en meesterproeven diepgaand aan de orde komt. Het gaat erom dat het op allerlei plekken terugkomt.'

3. Hoe krijg je dat voor elkaar?

'Ja, dat is een hele puzzel. Het lukt alleen als je het vakinhoudelijke aspect niet altijd voorrang geeft. Want hoe inhoudelijker het vak, hoe meer het zich naar de rand van de opleiding beweegt. We hebben hier twee prachtige vakken over huiselijk geweld die veel studenten trekken. Maar het blijven keuzeonderdelen, die ook weer kunnen verdwijnen. We willen juist dat alle studenten de nodige kennis en vaardigheden verwerven. Dat is een moeizame, lange weg: je moet een mammoettanker in beweging krijgen.'

4. Is dat al gelukt bij Avans?

'We zijn volop aan het experimenteren. Ik zorg er bijvoorbeeld altijd voor dat één van de jaarlijkse Studium Generale bijeenkomsten over huiselijk geweld gaat. En laatst organiseerden we in de bibliotheek *De week van het geweld*.

'Verplaats je in de positie van de docent, en laat het opgeheven vingertje achterwege'

Studenten en docenten kozen een boek over geweld en vertelden hoe dat boek hen had geraakt. Zo laten we zien dat het onderwerp leeft. We organiseren ook masterclasses, waaraan zowel docenten als professionals uit het werkveld deelnemen. Gastsprekers van naam geven regelmatig workshops en gastlessen. Heel inspirerend. Ik zou ook graag korte onderzoeks- en werkstages voor docenten organiseren. De verbinding met de praktijk is cruciaal om

docenten warm te krijgen voor het onderwerp. Als ze zien hoezeer huiselijk geweld in de beroepspraktijk speelt, geeft dat een enorme push.'

5. Maar hoe krijg je docenten zover dat ze daar in hun lessen iets mee doen?

'Je moet ze helpen, met ze meedenken en samen naar het lesprogramma kijken. Soms kun je een suggestie doen voor een opdracht of een geschikte werkvorm. Of een onderzoek helpen vertalen, zodat het bruikbaar is in een module. We moeten ons veel meer afvragen wat docenten nodig hebben. Zij zijn belangrijke actoren om iets voor elkaar te krijgen. Welke kennis missen ze, hoe sluit je aan bij hun lespraktijk? Verplaats je in hun positie, en laat het opgeheven vingertje achterwege.'

6. Wordt het ook niet tijd dat de overheid beroepsopleidingen verplicht om kindermishandeling op te nemen in het curriculum?

'Het lastige is dat die druk dan weer uitsluitend van buiten komt. Druk is belangrijk om het onderwerp te blijven agenderen. Maar het werkt niet zolang je geen verbinding legt met wat zich op scholen afspeelt. Blijf niet rammelen aan de poort van de opleidingen, maar steek de hand uit naar docenten. Die willen vaak wel, maar ze moeten al zoveel. De vakinhoudelijke verdieping is de *bottleneck*. Zorg dat een aantal docenten wordt vrijgesteld om hun kennis over huiselijk geweld aan te scherpen. Geef ze tijd om door te denken wat ze er in hun eigen vak mee kunnen doen. En maak vooral gebruik van gemotiveerde studenten. Zij dragen tal van onderwerpen aan en kunnen een motor zijn om kindermishandeling naar de voorgrond te brengen.'

Ditty Eimers

Sandra de Graaf, student SPH (Breda) in haar scriptie: *Hulpverleningsangst' bij de aanpak van kindermishandeling*. 'Ik pleit er voor dat er in zorginstellingen waarin gewerkt wordt met het beroepsgeheim, SPH professionals verplicht worden een cursus te volgen. Deze cursus is gericht op mogelijke angsten van professionals met betrekking tot kindermishandeling. Hierin wordt specifiek aandacht besteed aan gesprekken die professionals voeren met ouders waarbij een vermoeden van kindermishandeling is.'

RINO

Tekenen en trauma bij volwassenen en kinderen
www.rino.nl/680 22 en 23 augustus 2011

Diagnostiek bij een vermoeden van seksueel misbruik
www.rino.nl/514 start in het najaar van 2011

Zedendelinquenten: diagnostiek en behandeling
www.rino.nl/284 7 september 2011

Agressie binnens- en buitenshuis
www.rino.nl/231 20 en 27 september 2011

Specialistische gesprekstechnieken
www.rino.nl/573 6 en 7 oktober 2011

Huiselijk en eergeerelateerd geweld
www.rino.nl/225 3 en 17 november 2011

Diagnostisch praten met kinderen
www.rino.nl/510 11 en 18 november 2011

Praten met pubers en adolescenten
www.rino.nl/592 25 november en 9 december 2011

Regievoering en regeldruk in de jeugdzorg
www.rino.nl/879 23 januari en 5 maart 2012

www.rino.nl

Leidschendam 3 | 0177 98 4444 | 020 625 08 03 | info@rino.nl